

POSTANOWIENIE

12 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 12 sierpnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
przeciwko Gminie Miasta T.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 20 marca 2024 r., V AGa 306/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia obowiązemu odpisu niniejszego postanowienia.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 20 marca 2024 r., Sąd Apelacyjny w Katowicach, w sprawie z powództwa S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. przeciwko Gminie Miasta T., o zapłatę, na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z 26 kwietnia 2022 r., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że powództwo oddalił; w punkcie 3 w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 10 817 zł tytułem kosztów procesu; w punktach 4 i 5 w

ten sposób, że nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Katowicach) kwotę 1292,77 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt 1); oddalił apelację powódki (pkt 2); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3).

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła strona powodowa, zaskarżając wyrok w części, tj. w zakresie pkt 1 i 2 (w zakresie zmiany wyroku, oddalenia apelacji powoda i w konsekwencji oddalenia powództwa co do kwoty 238 992,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 4 marca 2014 r. oraz obciążenia powoda kosztami postępowania) oraz pkt 3.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na

skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna strony powodowej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

7. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

8. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona wyżej wymieniona przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Już w tym miejscu należy wskazać, że skarżący specyficznie sformułował zagadnienia prawne, wiążąc

niejako ich treść pośrednio z przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. (wskazującą na potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów). Na ten aspekt zwrócono również uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną poprzez podjęcie próby wykazania bezzasadności odniesienia się do tej przesłanki.

Odnosząc się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. skarżący wskazał na dwa zagadnienia, tj.

- „na gruncie wykładni art. 405 k.c. w zw. z art. 406 k.c. ... dotyczące ustalenia zakresu pojęciowego „bezpodstawnego wzbogacenia” z punktu widzenia rozumienia pojęcia korzyści majątkowej tj. rozstrzygnięcia czy obejmuje ono wyłącznie transfer z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego i w konsekwencji stanowić może jedynie bezpośrednie przysporzenie majątkowe w majątku wzbogaconego czy też zgodnie z poglądem prezentowanym przez Powoda korzyść majątkowa związana z bezpodstawnym wzbogaceniem obejmuje swoim zakresem także wartość zaoszczędzonych przez wzbogaconego wydatków, które musiałby ponieść dla prawidłowej realizacji zamówienia a których to kosztów nie poniósł ze względu na wykonanie prac przez wykonawcę realizującego zamówienie”;

- „na gruncie wykładni art. 65 § 1 i 2 k.c. dotyczącego sposobu wykładni oświadczeń woli wynikających z umowy, powstaje zagadnienie prawne związane z wykładnią tego przepisu w związku z dokonywaniem interpretacji oświadczeń woli stron umowy, a mianowicie rozstrzygnięciem czy brak oświadczenia uprawnionego w umowie w przedmiocie dotyczącym zrzeczenia wszelkich roszczeń czy też o całkowitym rozliczeniu pomiędzy stronami, może prowadzić do wyprowadzenia wniosku interpretacyjnego o „całkowitym zrzeczeniu roszczeń przez stronę,, wyłącznie na podstawie częściowego rozliczenia zgłoszonych roszczeń? Czy w sytuacji jedynie częściowego zaspokojenia roszczeń uprawnionego w drodze aneksu do umowy można dokonywać automatycznie wykładni oświadczeń woli prowadzącej do wniosku o zrzeczeniu uprawnionego z pozostałej części niezaspokojonych roszczeń?”.

Pomijając uwagę poczynioną we wstępnej części tego punktu uzasadnienia, treść przedstawionych zagadnień została tak skonstruowana, że nie spełnia wymogu istotności i nowości. Skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, poprzez przytoczenie różnorodnych orzeczeń Sądu Najwyższego, a także na skutek samodzielnej analizy treści tych orzeczeń, rozstrzygnął przedstawione zagadnienia prawne. Oznacza to, że wyjaśnienie ze strony Sądu Najwyższego nie może przyczynić się już do rozwoju prawa. Zwrócono na to uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną, gdzie wskazano, że „sama powódka przywołując szereg orzeczeń sądowych odnoszących się do przedstawionych przez siebie podstaw wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, w rzeczywistości wykazuje, iż podnoszone przez nią kwestie nie są kwestiami nowymi, dotychczas nierozpatrywanymi w judykaturze, które nie doczekały się wykładni”. Należy dodać jedynie, że rozważania zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego (zawarte na s. 13-19 uzasadnienia) potwierdzają dokładne rozważenie materiału dowodowego i właściwą wykładnię zastosowanych przepisów.

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[a.ł]

